

**Discours de Son Excellence Monsieur Gaël Veyssière, Ambassadeur de France en Ukraine,
lors du concert à la Philharmonie nationale le vendredi 22 mars 2024,
à l'occasion de la Fête de la Francophonie**

Monsieur le Directeur de la Philharmonie Nationale d'Ukraine,
Mesdames et Messieurs les Ambassadeurs,
Chers amis,

Vous accueillir en cette magnifique salle de la Philharmonie nationale - dans ce lieu si emblématique pour nous tous – Ukrainiens et diplomates en poste dans votre pays – à l'occasion de la célébration de la francophonie est un plaisir très particulier pour moi et pour tous mes collaborateurs. C'est en effet dans cette salle que la musique des plus grands compositeurs ukrainiens - Mykola Leontovytch, Myroslav Skoryk, ou Valentyne Silvestrov a raisonné, c'est aussi dans cette salle que l'an dernier durant l'hiver – en dépit du *Black out*, du froid et des incertitudes - les concerts se sont tout de même tenus. Cette salle c'est donc la salle d'une Ukraine qui souffre, c'est aussi celle de l'Ukraine qui résiste et de l'Ukraine invaincue. Monsieur le Directeur de la Philharmonie, transmettez je vous prie aux musiciens de l'orchestre, au personnel administratif et technique de votre établissement, notre reconnaissance pour avoir permis qu'en dépit du contexte, la vie musicale ne soit jamais interrompue dans la capitale ukrainienne. C'est un magnifique cadeau que vous offrez au monde.

Par ailleurs, il était aussi important pour l'Ambassade de renouer avec ce lieu pour célébrer la Francophonie. En effet, après quatre années de silence correspondant aux périodes de Covid puis de guerre, nous nous retrouvons ici, Ukrainiens, francophones, français, représentants de tant de nations - européennes ou non. Pourquoi ? Pour redire que célébrer la francophonie, c'est reconnaître le potentiel d'une langue et de différentes cultures francophones à unir les peuples, à créer des espaces de solidarité et de compréhension mutuelle, pour réfléchir ensemble à notre avenir commun, pour promouvoir la paix, la démocratie et les droits de l'Homme. Dans une Europe qui connaît à nouveau la guerre, dans un pays, l'Ukraine, où des hommes et de femmes se battent pour notre liberté - je veux dire la liberté des gens qui sont dans cette salle mais aussi la liberté de tous nos peuples européens - il est essentiel de réaffirmer que les peuples ont le droit de choisir leur destin, que les agressions, les annexions et les occupations violentes sont inacceptables, que le droit et la liberté doivent primer sur la force.

Ainsi, depuis plus de deux ans, nous subissons - ensemble – une guerre d'agression. Nous – l'ambassade, l'institut, le Lycée français, la communauté d'affaires française, mais je crois pouvoir le dire de toutes les ambassades qui sont représentées ici ce soir - sommes aux côtés du peuple ukrainien dont la résistance impressionne le monde entier. Le Président Emmanuel Macron l'a d'ailleurs redit, de vive voix, le 10 mars dernier au Président Zelensky. La France et l'Union européenne vont donc continuer à soutenir votre pays.

Dans ce contexte si particulier, c'est donc pour nous tous à la fois un défi et un engagement de célébrer la francophonie - les 88 pays et Gouvernements qui composent l'organisation internationale de la Francophonie, les 300 millions de locuteurs qui vivent sur tous les continents - avec de la musique. Nous avons voulu le faire en mélangeant les styles et les époques. La Francophonie, c'est en effet la diversité. Et je suis heureux de le faire ce soir en présence de certains de mes collègues ambassadeurs de pays francophones. La langue de la République française est le français, mais c'est tout autant la langue de la Belgique, de la Suisse, de la Côte d'Ivoire ou d'Haïti et peut-être d'ailleurs cette langue, notre langue, est elle plus verte et plus vivante encore plus loin du vieux continent. C'est une chance pour nous tous. Enfin et je voudrais insister là-dessus, défendre le français c'est défendre le multilinguisme, et donc défendre aussi l'espagnol, le portugais ou tant d'autres langues qui ont tant apporté à la culture universelle et qui ont tant à apporter encore.

Dans cet esprit, nous commencerons ce soir par une pièce d'un compositeur ukrainien que vous connaissez et que je salue car il est dans cette salle, Monsieur Olexandr Rodine. Merci à vous, Monsieur, de nous redire qu'en pleine guerre, l'art doit demeurer et nous indiquer que la destruction, les bombardements et la violence doivent être combattues. Nous avons ensuite choisi Mozart. Cela vous surprendra peut-être ? Toutefois, outre que Mozart appartient à tous – les collègues autrichiens présents dans cette salle ne m'en voudront pas - la symphonie que nous vous proposons ce soir a été composée à Paris, lors du second séjour que Mozart effectua en France. Enfin, nous avons voulu prendre une pièce résolument francophone car la Symphonie de Camille Saint Saëns que nous allons écouter ce soir en finale fut jouée à Bruxelles et à Lucerne en Suisse, bien avant d'être écoutée à Paris.

A tous, vous nos amis et vous qui constituez la communauté d'Affaires française et francophone et qui avez fait le choix de rester travailler en Ukraine, à vous les enseignants les boursières et les étudiants de français, nombreux dans cette salle, qui êtes l'avenir de la francophonie dans ce pays, à vous tous les partenaires culturels de l'Ambassade et de l'Institut, à vous surtout les parents d'élèves du lycée français qui nous confiez ce que vous avez de plus précieux, en l'occurrence l'éducation de vos enfants, à vous Monsieur le secrétaire d'Etat, je redis notre gratitude pour votre présence. C'est un magnifique encouragement.

Je forme simplement le vœu que ce concert soit pour chacune et chacun d'entre vous rempli d'émotions car le concert de ce soir est aussi une invitation au voyage et à la diversité. Bonne soirée à tous.

**Промова Його Високоповажності Посла Франції в Україні пана Гаеля Вєсьєра
під час концерту у Національній філармонії України у п'ятницю, 22 березня 2024 р.,
з нагоди Свята Франкофонії**

Шановний пане Директоре Національної філармонії України!
Шановні пані та панове послі!
Дорогі друзі!

Мені і моїм співробітникам надзвичайно приємно вітати Вас у цій чудовій залі Національної філармонії України – символічному місці для кожного з нас – як українців, так і іноземних дипломатів, які тут працюють. І приводом для цього є відзначення Франкофонії. Саме в цьому залі звучала музика видатних українських композиторів, таких як Микола Леонтович, Мирослав Скорик або ж Валентин Сільвестров. І саме в цьому залі взимку минулого року, попри блекаути, холод та невизначеність, все ж таки відбувалися концерти. Ця зала – зала України, яка страждає, але й України, яка чинить спротив, України непереможеної. Пане директоре філармонії, передайте нашу щирю вдячність музикантам оркестру, адміністративному та технічному персоналу вашого закладу за те, що, незважаючи на складні умови, музичне життя ніколи не припинялося в столиці України. Це чудовий подарунок, який ви даруєте світу.

Для посольства було важливо відновити зв'язок з цим місцем з нагоди відзначення Франкофонії. Після чотирьох років тиші, пов'язаних з періодами пандемії та війни, ми всі – українці, франкофони, французи, представники багатьох інших націй – європейських і не лише – знову зібралися тут. Для чого? Щоб ще раз нагадати про те, що відзначення Франкофонії – це визнання здатності однієї мови та різних франкомовних культур об'єднувати народи, створювати осередки солідарності та взаєморозуміння, щоб разом планувати наше спільне майбутнє, просувати мир, демократію та права людини. У Європі, яка знову переживає війну, у країні – Україні, де чоловіки та жінки борються за нашу свободу – свободу тих, хто знаходиться у цій залі і в більш широкому сенсі – свободу усіх наших європейських народів. Важливо ще раз наголосити на тому, що кожен народ має право самостійно визначати свою долю, що агресії, анексії та насильницькі захоплення територій є неприпустимими і що право та свобода повинні переважати над силою.

Отже, упродовж більш ніж двох років ми – всі разом – переживаємо загарбницьку війну. Ми – посольство, Французький інститут, Французький ліцей, ділова французька спільнота, і гадаю, що можу це сказати – всі посольства, які представлені сьогодні у цій залі – стоїмо на боці українського народу, чий спротив вражає весь світ. Президент Емманюель Макрон ще раз заявив про це в особистій розмові з Президентом Зеленським 10 березня цього року. Відтак, Франція та Європейський союз продовжать підтримувати вашу країну.

Отже, у цьому особливому контексті, для всіх нас є одночасно викликом та обов'язком відзначити Франкофонію – а це 88 держав та урядів, які входять до складу Міжнародної організації франкофонії, 300 мільйонів мовців на всіх континентах – з музикою! Ми прагнули зробити це, поєднавши різні стилі та епохи. Франкофонія – це і є різноманітність. І я щасливий, що ми можемо зробити це сьогодні у присутності декількох моїх колег – послів франкомовних країн. Французька мова є мовою Французької Республіки, але вона так само є мовою Бельгії, Швейцарії, Кот-д'Івуару чи Гаїті, і, можливо, наша мова є молодшою та жвавішою саме вдалині від «старого» континенту. Це шанс для всіх нас. Нарешті, і я хотів би на цьому наголосити, захист французької мови означає захист багатомовності, а отже, захист іспанської, португальської та багатьох інших мов, які зробили величезний внесок у загальнолюдську культуру і які зроблять ще дуже багато.

Ми розпочнемо наш музичний вечір з твору відомого українського композитора, якого я вітаю у цій залі. Це Олександр Родін. Дякуємо вам, пане Олександрє, за нагадування про те, що і в час війни мистецтво має жити, і що руйнування, обстріли та насильство мають бути подолані. Далі ви почуєте Моцарта. Можливо, вас це здивує? Утім, крім того, що Моцарт належить всьому світу – нехай не гніваються на мене за ці слова присутні у залі австрійські колеги – симфонія, яку ви почуєте сьогодні, була написана в Парижі під час другого перебування Моцарта у Франції. Нарешті, останній твір цілком і повністю відповідає франкофонії, бо симфонія Каміля Сен-Санса, яка буде виконана на завершення програми, прозвучала у Брюсселі та Люцерні (Швейцарія) задовго до того, як її почули в Парижі.

Усім вам, хто є частиною французької ділової спільноти та франкомовної спільноти, хто вирішив залишитися та працювати в Україні – вчителям, стипендіатам та студентам факультетів французької мови, яких дуже багато у цій залі і хто є майбутнім франкофонії в цій країні, усім діячам культури – партнерам посольства та Французького інституту, а особливо вам, шановні батьки учнів Французького ліцею, хто довіряє нам найдорожче – освіту своїх дітей, Вам, пане Державний секретарю, хто робить нам честь своєю присутністю, я висловлюю щирю вдячність за вашу присутність. Це чудовий стимул.

Я лише хочу побажати, щоб цей концерт був сповнений для кожного з вас емоцій, адже він також є запрошенням до подорожі та розмаїття. Гарного усім вечора!